

EEN BELANRIJK VRAAGSTUK

door B. STOFFEL.

Het programma van de 5e wetenschappelijke cursus der Ned. Boschbouwvereniging was rijk genoeg van inhoud, maar de praktische boschbouwer werd toch teleurgesteld in zijn verwachtingen omtrent de uiteenzetting van de beteekenis van den boschgrond.

Ik bedoel met deze opmerking niet dat de rede van Prof. Dr. Krauss en de daarop volgende excursie naar de Ginkel in mijn oogen minder belangrijk waren, integendeel heb ik veel gehoord en genoten van des professors klare uiteenzetting, vooral toen de klankvolle stem van Prof. van Baren ons enkele aangeraakte onderwerpen verduidelijkte.

Mijn teleurstelling betreft alleen mijn verlangen naar de uiteenzetting van den invloed van den boschhumus op den boschgrond en de geoloog bemoeit zich daarmee niet.

Onze mineraalrijke gronden zijn in beslag genomen door landbouw; voor boschbouw staat in Nederland slechts het arme droge zand ter beschikking en de moeilijkheden die wij met het omhoog brengen van bosch hebben leeren kennen zijn talrijk.

Het vraagstuk dat voor ons land aan de orde is meen ik te moeten omschrijven als volgt:

De resultaten van een boschopstand van uitsluitend *Pinus silvestris* op onze droogste zandgronden, waar leem in den ondergrond ontbreekt, zijn overal teleurstellend, ook na een voorafgaande grondverbetering door lupinen verbouw of landbouw gewassen. De oorzaak van dezen toestand ligt in de eenzijdige onstand van *Pinus silvestris*; de gevallen naalden worden niet omgezet tot nieuw voedsel, maar tot nuttelooze rohhumus. Wanneer na een voorafgegane bodemverbetering de opstand uit andere naaldhoutsoorten bestaat dan *Pinus silvestris* en de boschgrond tegen zonnestralen beschermd wordt door struikgewas, zou dan de humusomzetting voldoende kunnen zijn om den opstand normaal te doen groeien?

De ervaring die met kultuurbosch is opgedaan, n.l. dat op schralen zandgrond de blijvende stammen een veel ruimer onderlingen opstand moeten hebben dan in het bosch met mineraalrijken ondergrond is gemakkelijk te verklaren uit de veel grooter worteloppervlakte die de boomen op zandgrond behoeven.

Natuurboschen in Noord-Europa die op sommige plaatsen groeien op een rotsbodem waar ternauwernood 20 cm humusgrond ligt vertoonen den zelfden ruimen onderlingen afstand der boomen als op schralen zandbodem.

Ons bosch op schralen zandgrond zal waarschijnlijk 50 % van de te verwachten opbrengst moeten geven als dunningshout en slechts een gering percentage zal den leeftijd van

zwaar timmerhout bereiken; maar hoe groot zal de invloed zijn die de nauwkeurige boschverpleging op de goede humusomzetting uitoefent?

Is het mogelijk dat beplanting en verpleging een mineraalrijken ondergrond kan ontbereren? Het komt mij voor dat deze vragen in nauw verband staan met de bebossching van onze woeste gronden.
